

JOKERN

För att kunna samarbeta med varandra behöver vi känna samhörighet och glädje i arbetsprocessen. När någon uttrycker kritik mot det som majoriteten av gruppen tycks vara enade kring kan det därför kännas obekvämt. Speciellt känsligt kan det bli om de maktordningar som finns i den egna arbetsgruppen uppmärksammas. Men normkreativ innovation kräver att vi klarar av att hantera kritik som skakar om. Vi behöver ifrågasätta det vi tar för givet, om och om igen. Det är en nödvändig del av processen som stödjer projektets innovationspotential.

Det är ofta svårt att vara den som påtalar bristande normkritiska perspektiv. Den som ensam påtalar att perspektiv saknas slår hål på illusionen att alla är överens och utmanar "den goda stämningen". Det kräver mod. Inte minst för att det kan vara personliga erfarenheter som ligger till grund för kritiken – erfarenheter som har gett insikt om diskriminering. Risker finns att fokus skiftar från problemet till budbäraren – att den som påtalar problemet görs till en Glädjedödare. Men Glädjedödaren behövs, det är den som säkerställer att det normkritiska perspektivet aktualiseras (för mer om begreppet se *The promise of happiness – Feminist killjoys under Förslag på fördjupning i Guide*).

Det här kortet är Jokern i leken – Glädjedödaren som hjälper oss att inte tappa det normkritiska perspektivet i arbetsprocessen. Vänd på kortet och ta del av tips på hur kortet kan användas under arbetsprocessen.

GLÄDDEDÖDAREN

LÄGGA FRAM JOKERN

Här nedan följer förslag på när Jokern kan användas och hur ni kan förhålla er till den under arbetsprocessen:

- * Kortet bär budskapet. Rikta fokus på kortet och inte på den som lägger fram kortet.
- * Kortet kan användas när som helst. Det kan vara när någon känner att processen riskerar att tappa fokus från normkritiska perspektiv, eller samtalet glider tillbaka in i det trygga och säkra. Det kan också vara ifall lösningsförslagen till exempel blir stereotypa och grupper av människor definieras för grovhugget.
- * Kortet kan användas av vem som helst. Låt kortet vara lättillgängligt. Att låta det ligga inom allas räckhåll är också ett sätt att markera att det är viktigt.
- * Kortet har den högsta valören. Det innebär att alla behöver stanna upp och fråga sig vad som sker när kortet landar på bordet.
- * Kortet är positivt. Låt glädjedödandet bli något positivt. Jokern använder humor – att "störa" måste inte bli en negativ upplevelse, tvärtom.